

PROIECT

DECIZIE
mun. Cahul

Nr. _____

din _____ 2020

**Cu privire la mersul realizării Programului
de dezvoltare socio-economică a raionului
Cahul pe anii 2017-2020**

În temeiul art. 43 din Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006, Deciziei nr.01/01-IV din 26.01.2017 „Cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare socio-economică a raionului Cahul pe anii 2017- 2020 și a Planului de acțiuni”, avînd în vedere informația Grupului de monitorizare a mersului îndeplinirii Planului de acțiuni, Consiliul Raional Cahul

DECIDE:

1. Se ia act de informația privind mersul realizării Planului de acțiuni pentru anul 2019 întru implementarea Programului de dezvoltare socio-economică a raionului Cahul pentru anii 2017-2020, conform anexei.
2. Controlul asupra executării prezentei decizii se atribuie dlui Ruslan Nedov, vicepreședintele raionului Cahul și Comisiei consultative de specialitate economie, reforme, buget, finanțe și relații transfrontaliere.

**Președintele ședinței
Consiliului Raional Cahul**

Contrasemnează:

Secretarul

Consiliului Raional Cahul

Cornelia PREPELIȚĂ

Elaborat: J.Ghețiu, șef adjunct, Direcția agricultură și dezvoltare economică _____

Coordonat: R.Nedov, vicepreședintele raionului _____

Avizat: C.Prepețiță, secretarul Consiliului Raional _____

Avizat pentru legalitate: L.Răileanu, specialist principal (jurist) _____

Raport privind realizarea măsurilor prevăzute în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului de dezvoltare socio-economică a raionului Cahul pentru perioada 2017-2020 (anul 2019)

Programul de dezvoltare socio-economică a raionului Cahul pentru anii 2017-2020 și Planului de Acțiuni întru implementarea Programului respectiv a fost aprobat prin Decizia Consiliului Raional Cahul nr.01/01-IV din 26 ianuarie 2017, care reprezintă documentul de planificare strategică de bază pe termen mediu în ceea ce ține de asigurarea dezvoltării coerente și durabile a raionului, care a fost actualizat prin decizia Consiliului Raional Cahul nr.02/02-IV din 22.03.2020.

Programul este structurat pe 4 domenii de dezvoltare, fiecare din care reflectă sectoarele Aceste domenii de dezvoltare sunt:

I.Consolidarea guvernancei locale

II. Dezvoltarea unei economii echilibrate

III.Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale pentru diferite categorii de populație

IV. Protecția mediului ambiant

Mecanismul de coordonare și monitorizare a implementării Programului și Planului de acțiuni este asigurat de Grupul de monitorizare a mersului îndeplinirii Planului de acțiuni întru implementarea Programului de dezvoltare socio-economică a raionului Cahul pentru anii 2017-2020.

Pe parcursul anului 2019, Grupul de monitorizare a continuat asigurarea monitorizării și evaluării mersului realizării Planului de acțiuni întru implementarea Programului, întrunindu-se în ședințe de lucru. Scopul acestui proces a fost planificarea activităților, stabilirea indicatorilor de performanță, evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul alocat și constatarea durabilității proiectelor implementate.

DESCRIEREA GENERALĂ A GRADULUI DE REALIZARE A MĂSURILOR

Prezentul raport conține informații cu privire la gradul de implementare a Planului de acțiuni pentru anul 2019.

De menționat, că gradul de realizare a prezentului program a depins atât de resursele financiare disponibile și atrase, cât și, în mare măsură, de participarea tuturor actorilor la procesul de implementare a acesteia, fiecare urmînd responsabilități și obiective bine determinate, îndeplinind rolul de implementator sau de partener.

Cu aportul Consiliului raional, au fost susținute, continuate și inițiate proiecte importante în toate domeniile, care au avut drept scop dezvoltarea infrastructurii de acces, de aprovizionare cu apă și canalizare, modernizarea instituțiilor de învățămînt și culturale, susținerea inițiativelor locale, etc.

IMPLEMENTAREA MĂSURILOR DIN PLANUL DE ACȚIUNI POTRIVIT DOMENIILOR DE DEZVOLTARE

Domeniul de dezvoltare I. Consolidarea guvernancei locale

Potrivit Programului, Direcția strategică de dezvoltare I cuprinde:

1.1. Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice, cu accentul pus pe procesul de descentralizare

Asigurarea transparenței activităților autorităților administrației publice locale

Promovarea imaginii raionului Cahul

Asigurarea accesului la informație a cetățenilor raionului

Corelarea planurilor și regulamentelor de urbanism pentru localitățile cuprinse în teritoriu, stabilirea condițiilor de constructibilitate pentru intravilanul și extravilanul localităților, etc.

Domeniul de dezvoltare	Masuri total	Masuri realizate	Masuri realizate partial	Masuri nerealizate
Consolidarea guvernantei locale	28	18	1	9
urbanism	14	6	-	8
admin	5	3	1	1
finanțe	9	9	-	-

Consolidarea guvernantei locale

Cu referință la acțiunile din Domeniul de dezvoltare I, realizate în anul 2019, menționăm faptul că marea parte a acestor acțiuni au avut drept scop dezvoltare relație cetățean-administrație, prin informarea și implicarea primilor în procesul decizional. Pagina web a Consiliului Raional Cahul (www.cahul.md) și pagina facebook reprezintă instrumentul de bază a procesului de informare și consultare publică, ce are drept scop dezvoltarea relațiilor dintre societatea civilă și Consiliul Raional Cahul. Aici sunt plasate pentru informare publică activitățile majore desfășurate, activitățile ce urmează a fi desfășurate, activitatea autorităților publice locale, rapoarte, anunțuri, avize, proiecte de decizii propuse spre examinare și consultare publică, decizii adoptate și alte informații de interes public.

Întru asigurarea transparenței activității, participării societății civile și sectorului privat la procesul decizional, Consiliul Raional Cahul colaborează cu Consiliul Raional pentru Participare Cahul, care periodic intervine cu recomandări de îmbunătățire a procesului de elaborare, implementare, monitorizare, evaluare și revizuire a documentelor de politici publice, acestea din urmă fiind discutate în cadrul ședințelor Comisiilor consultative de specialitate și aprobate de către consilierii raionali.

Totodată, în scopul stimulării participării cetățenilor la procesul decizional, în anul 2019, au fost desfășurate diverse activități.

Conform art. 17, art. 42, alin. 1 din Legeanr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, art. 13 al legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, ședințele Consiliului Raional Cahul sunt publice, unde orice persoană interesată poate asista și participa la ședință. În acest sens, Consiliul Raional Cahul a stabilit relații de colaborare cu reprezentanții portalului local de știri ziuadeazi.md, asigurându-se astfel transmiterea online a ședințelor Consiliului Raional Cahul.

În incinta clădirii Consiliului Raional Cahul sunt instalate 3 panouri informative, unde sunt afișate cele mai importante avize, anunțuri, dispoziții ale președintelui raionului Cahul și decizii ale Consiliului Raional Cahul.

În scopul promovării imaginii raionului Cahul, au fost elaborate diverse pliante informative, prin intermediul subdiviziunilor subordonate: Serviciul Relații cu Publicul, Serviciul Tineret și Sport, Centrul Raional de Tineret Cahul, Secția Cultură.

În perioada anilor 2017-2019 din 14 localități planificate au fost elaborate Planuri urbanistice generale pentru 6 localități: Alexanderfeld, Lopățica, Huluboaia, Lucești, Cîșlița Prut și Lebedenco. Pentru localitățile Larga Nouă, Zîrnești și Bucuria au fost elaborate Caiete de sarcini privind elaborarea documentației de urbanism, însă din lipsa mijloacelor financiare nu s-au executat. Nu s-au realizat PUG-uri în 8 primării.

De perspectivă, pentru abordarea unui nivel mai avansat este necesar elaborarea pe etape a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului și în celelalte localități ale raionului în corespundere cu normativele în vigoare și conform Planului de acțiuni din cadrul Programului

raional de dezvoltare socio-economică pe următorii ani. Actual, Planuri Urbanistice Generale, pe raionul Cahul, sunt actualizate în 28 de consilii sătești și comunale.

Finanțe publice În calitate de subdiviziune care beneficiază de încrederea autorităților/instituțiilor publice locale din raionul Cahul, D.G.F. Cahul a asigurat utilizarea economă și eficientă a fondurilor și activelor publice. Prin implementarea zilnică a obiectivelor din Planul de acțiuni, în perioada de referință, D.G.F. Cahul a susținut utilizarea conformă a finanțelor publice la nivel de entitate publică din raion.

Principale direcții de acțiune și priorități în anul 2019 au vizat următoarele obiective:

- **Obiectivul nr. 1:** Asigurarea bunei implementări a metodologiei privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului în contextul reformei managementului finanțelor publice.
- **Obiectivul nr. 2:** Asigurarea raportării privind executarea bugetelor locale de nivelul I și II și evaluării efectelor politicilor raionale asupra sustenabilității finanțelor publice pe termen lung.
- **Obiectivul nr.3:** Asigurarea disciplinei, echității, transparenței și onestității în utilizarea resurselor publice prin monitorizarea eficienței programelor de cheltuieli publice și prin corelarea alocării resurselor cu performanța.
- **Obiectivul nr.4:** Asigurarea activităților privind elaborarea proiectului bugetului raional Cahul pe anul 2020 în conformitate cu prevederile cadrului bugetar pe termen mediu.
- **Obiectivul nr.5:** Asigurarea eticii, disciplinei și profesionalismului angajaților Direcției Generale Finanțe.

Pentru implementarea Planului de activitate pentru anul 2019 au fost mobilizate toate resursele interne ale Direcției, precum și s-a colaborat cu alte direcții și secții din cadrul Consiliului raional Cahul și alți actori externi care dețin atribuții, funcții și competențe conexe activității Direcției (Serviciul fiscal, Direcția pentru Statistică Cahul, Inspekția financiară, etc.).

Reieșind din angajamente asumate și prioritățile stabilite, activitatea Direcției generale finanțe în anul 2019 s-a focusat pe implementarea cu maximă consecvență a 5 obiective și 9 măsuri. Pentru implementarea obiectivelor trasate au mai fost întreprinse 12 activități și 29 acțiuni înscrise în Planul anual de activitate cu indicarea concretă a indicatorilor de produs/rezultat și termenelor de realizare. Conform rezultatelor evaluării efectuate, gradul de realizare al Planului de activitate al Direcției generale finanțe pentru anul 2019 a fost în medie de circa 93%. Nivelul de realizare a acțiunilor din Plan denotă faptul, că Direcția generală finanțe a depus eforturi susținute pentru realizarea obiectivelor fixate.

Rezultatele exercițiului bugetar a anului 2019 demonstrează că obiectivul propus a fost atins.

Analizând execuția bugetului raional pentru anul 2019 se constată următoarele:

➤ încasările realizate în sumă de 298729,56 mii lei, cu – 2894,79 mii lei (1%) mai puțin decât nivelul prevederilor precizate în sumă de 301624,35 mii lei. Față de anul 2018 s-a înregistrat o majorare cu 119,2%;

➤ cheltuielile efectuate în sumă de 297103,39 mii lei, cu 16740,17 mii lei (5,3%) sub nivelul prevederilor precizate 313843,56 mii lei. Comparativ cu anul 2018 cheltuielile s-au majorat cu 117,7 la sută.

➤ Pentru investiții capitale în bugetul raional Cahul pe anul 2019 au fost precizate cheltuieli în sumă de 3814,5 mii lei, care au fost realizate în mărime de 3106,3 mii lei. Comparativ cu anul 2018 investițiile capitale s-au executat la nivel de 96,9 %.

Toate proiectele de decizii ce țin de competența Direcției Generale Finanțe au fost în prealabil afișate pe pagina web al Consiliului raional Cahul.

S-a contribuit la organizarea și desfășurarea audierii publice la 16 decembrie 2019 a proiectului de decizie "Cu privire la aprobarea bugetului raional Cahul pentru anul 2020 ". Cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate în procesul de elaborare a proiectului au fost invitați să prezinte propuneri și recomandări.

Restanțe:

Obiectiv specific 3: Asigurarea accesului la informație a cetățenilor raionului**Măsura: Implementarea unui sistem de management al documentelor.**

Realizarea măsurii necesită cheltuieli costisitoare, din acest motiv se propune de a fi reexaminat și reevaluat impactul implementării acestei măsuri pentru societate, în concordanță cu raportul cost-eficiență.

Direcția de dezvoltare II. DEZVOLTAREA UNEI ECONOMII ECHILIBRATE

Potrivit Programului, Direcția de dezvoltare II, urmînd ca aceasta să fie atinsă prin următoarele obiective specifice:

Agricultura.

Domeniul de dezvoltare	Măsuri total 2017-2020	Măsuri planificate în 2019	Măsuri realizate în 2019	Realizare +, -
Modernizarea sectorului vegetal	Restructurarea, dezvoltarea și renovarea patrimoniului plantațiilor viticole 1230 ha Suma investiției -189,9 mln. lei	Planificat plantare - 285 ha Suma investiției 42.750 mln. lei	Au fost plantate - 161 ha Suma investiției 24,150 mln.lei	-124 ha -4,250 mln. lei
	Renovarea patrimoniului plantațiilor pomicole 300 ha. Suma investiției -23,52mln. lei	Planificat plantare- 65 ha Suma investiției 5,2 mln. lei	Au fost plantate - 26 ha Suma investiției 2,1 mln.lei	-39 ha -3,1 mln. lei
	Reîntoarcerea în circuitul agricol a terenurilor în rezultatul defrișării plantațiilor multianuale, 460 ha . Suma investiției-3,28mln.lei	Planificat la defrișare 95ha Suma investiției 1,34 mln. lei	Au fost defrișate - 652 ha Suma investiției 6,636 mln.lei	+ 557 ha 5,296 mln.lei
	Extinderea producerii legumelor pe teren protejat. Suma investiției -5,4mln. lei	Suma investiției 1,4mln.lei	Suma investiției 1,12mln lei	- 0,28mln. lei
	Renovarea sistemii antigrindină. Suma investiției-12,0mln.lei	Suma investiției 3,5 mln.lei	Suma investiției 1,05 mln.lei	- 2,45mln. lei
	Dezvoltarea tehnologiilor moderne prin renovarea parcului de mașini și tractoare. Suma investiției-42,24mln.lei	Suma investiției 11,6mln lei	Suma investiției 42,4 mln.lei	+30,8 mln.lei
	Dezvoltarea irigației mici pe terasa de sus a raionului. Suma investiției-7,2mln.lei	Suma investiției 1,5 mln. lei	Suma investiției 1,7mln. lei	+0,2 mln. lei
Îmbunătățirea infrastructurii de irigare	Curățirea rețelei de desecare și reutilizarea stațiilor de evacuare a apei SP-2; SP-3 în primăria Roșu. Suma investiției-20,5 mln. lei	x	x	x

Implementarea și dezvoltarea tehnologiilor postrecoltare și procesare	Fondarea unei secții de uscarea a fructelor. Suma investiției-15,0mln.lei	x	x	x
	Fondarea unor minifabrici de conserve din fructe și legume. Suma investiției-5,5mln.lei	Suma investiției 2,0 mln.lei	Suma investiției 2,0 mln.lei	
	Construcția depozitelor frigori-fice de păstrare a fructelor strugurilor și legumelor. Suma investiției-26,5 mln.lei	Suma investiției 7,5 mln.lei	Suma investiției 8,9 mln.lei	+1,4
Promovarea antreprenoria tului rural	Programe de instruire pentru tinerii agricultori în domeniul lansării și gestionării afacerilor în agricultură	+	+	
Dezvoltarea infrastructurii pentru procesarea și prelucrarea producției animaliere	Înființarea minifermei de caprine cu șeptelul de 100 femele reproducătoare. Suma investiției-0,39mln.lei	Suma investiției 0,19 mln.lei	s. Colibași. Suma investiției 0,39 mln. lei	+ 0,2mln.lei
	Înființarea unui abator pentru procesarea cărnii. Suma investiției-0,875mln.lei	Suma investiției 0,825mln. lei	x	-0,825mln.lei
	Fondarea unei întreprinderi moldo-române pentru colectarea peilor și a lânii. Suma investiției-0,31 mln. lei	x	x	x

O.S 2.1. Creșterea competitivității sectorului agroindustrial din raion

Modernizarea sectorului vegetal

M. Renovarea patrimoniului plantațiilor viticole.

În anul 2019 au fost plantare 161 ha, dintre care 36 ha – soiuri pentru masă.

Suma investiției necesară pentru înființare și întreținerea lor până la trecerea în categoria pe rod constituie 24,1 mln. lei, dintre care din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (FNDAMR) au fost alocate producătorilor agricoli pentru investițiile efectuate, subvenții în sumă de 5,6 mln. lei, ceea ce constituie o diminuare a suprafețelor înființate cu 124 hectare față de planificat, unul din motiv fiind scăderea prețului de achiziție la struguri în ultimii ani, atât la soiurile tehnice cât și la cele de masă.

M. Renovarea patrimoniului plantațiilor pomicole.

În anul 2019 au fost plantate doar - 26 ha plantații pomicole, față de 65 hectare planificate. Resursele financiare necesare pentru înființare și întreținerea lor până la trecerea în categoria pe rod vor alcătui 2,1 mln. lei, față de 5,2 mln.lei planificate. Din (FNDAMR) au fost alocate subvenții în sumă de 492,8 mii lei.

Diminuarea suprafețelor plantate cu 39 hectare față de cele planificate se explică prin lipsa întreprinderilor de procesare a fructelor și scăderii prețului de achiziție pe piața de desfacere.

M. Defrișarea plantațiilor multianuale.

Pentru reîntoarcerea în circuitul agricol a terenurilor ocupate cu plantații multianuale degradate, în anul 2019 au fost defrișate - 652 ha plantații multianuale, dintre care 520 ha plantații viticole și 132 ha plantații pomicole.

S-au cheltuit resurse financiare pentru defrișare în sumă de 6 636 mii lei, care au fost alocate din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli.

Se observă o creștere considerabilă a suprafețelor defrișate cu 557 hectare față de planificat. Pe parcursul anilor agricultorii au renovat plantațiile pomicole și viticole și le-au înlocuit cu alte plantații cu productivitate înaltă.

M. Extinderea producerii legumelor pe teren protejat.

Pentru producerea legumelor pe teren protejat pe parcursul anului 2019 s-au investit 1120 mii lei, s-au cu 280 mii lei mai puțin față de planificarea din Plan, dat fiind faptul că din an în an se micșorează piața de desfacere.

M. Renovarea sistemii antigrindină.

În perioada anilor 2018-2019 lucrările de protecția antigrindină n-au fost extinse, ceea ce se explică prin lipsa surselor financiare și altor factori. La momentul actual pe teritoriul raionului Cahul sunt amplasate 7 puncte rachetare pentru o suprafață protejată de cădere de grindină de 59,6 mii ha, din care 46,0 mii ha sunt terenuri agricole, ceea ce alcătuiește 46,5 la sută din total teren agricol.

În anul 2019 au fost alocate resurse financiare din Bugetul de stat în sumă de 1,05 mln lei pentru instalarea plasei antigrindină a plantației viticole din s. Vadul lui Isac.

M. Dezvoltarea tehnologiilor moderne prin renovarea parcului de mașini și tractoare.

Pe parcursul anului 2019 au fost procurate 105 unități tehnică și utilaj agricol, 8 echipamente performante pentru implementarea tehnologiilor avansate No-till și Mini-till în sumă totală de 42,4 mln.lei, pentru investițiile efectuate beneficiarii au primit subvenții în sumă de 12,4mln.lei.

O.S.2 Îmbunătățirea infrastructurii de irigare

M. Dezvoltarea irigației mici pe terasa de sus a raionului.

Pentru dezvoltarea irigației mici a terenurilor agricole pe terasa de sus a raionului în anul 2019 au fost investite resurse financiare în sumă de 1,7 mln. lei, față de 1,5 mln. lei planificate, beneficiarii au primit subvenții din FNDAMR în sumă de 846,5 mii lei.

O.S.3. Implementarea și dezvoltarea tehnologiilor postrecoltare și procesare

M. Construcția depozitelor frigorifice de păstrare a fructelor strugurilor și legumelor.

Pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare, în anul 2019, au fost construite și date în exploatare trei depozite frigorifice cu capacitatea totală de 1500 tone: GȚ,, Pînzari Roman” din s.Cotihana; SRL,,Aiber Grup” din s.Crihana Veche; CÎ,,Fruit Agro” din s.Slobozia Mare.

Resursele financiare necesare pentru construcția depozitelor frigorifice au constituit 8,9 mln lei, din FNDAMR producătorilor agricoli au fost alocate subvenții în sumă de 2,67 mln.lei.

O.S.4. Promovarea antreprenoriatului rural

M. Programe de instruire pentru tinerii agricultori în domeniul lansării și gestionării afacerilor în agricultură.

Pe parcursul anilor 2017-2019 au beneficiat de asistență financiară nerambursabilă gestionate de ODIMM prin intermediul Programului de Atragere a Remitențelor în Economie «PARE 1+1» – 23 beneficiari, din care 18 din domeniul agricultură în sumă totală de 9340,9 mii lei, din care suma grantului aprobată constituie 4314,1 mii lei. Este de menționat că în perioada anului 2019 au beneficiat de asistență financiară 8 beneficiari din sectorul agricol cu suma totală a grantului aprobat de 2000,1 mii lei, ponderea cea mai mare aparține domeniului viticulturii.

Totodată, în cadrul Programului Gestionarea eficientă a Afacerii au fost instruiți 297 de antreprenori din raionul Cahul, iar prin intermediul Centrului de Consultanță și Asistență în Afaceri au fost oferite 182 de consultații în domeniul inițierii și dezvoltării afacerilor, din care, în anul 2019 au fost instruiți 30 tineri, din care 25 tineri șomeri au fost instruiți în cadrul Proiectului de Ocupare LEP Cahul.

Pe parcursul anului 2019 au fost organizate și petrecute două seminare și trei mese rotunde privind instruirea tinerilor agricultori în domeniul lansării și gestionării afacerilor în agricultură.

O.S.5. Dezvoltarea sectorului zootehnic.

M. Înființarea minifermei de caprine cu șeptelul de 100 femele reproducătoare.

În anul 2019 a fost fondată o minifermă de caprine cu un efectiv de peste 100 femele reproducătoare. Coducătorul fermei, Tricolici Ion, s. Colibași, care a investit 390 mii lei, ceea ce constituie o majorare cu 200 mii.lei față de suma preconizată. Din FNDAMR a fost alocați 190 mii lei.

Restanță M.Înființarea unui abator pentru sacrificarea animalelor.

În anul 2019 a fost planificat înființarea unui abator pentru procesarea cărnii. Suma investiției planificate era de - 875mii.lei, dar din cauza micșorării șeptelului de animal, din an în an, și a deficitului de resurse financiare, acest abator nu a fost înființat.

Mediu de afaceri/Industria/Investiții/Turism

O.S.2.2. Dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de suport în afaceri

O.S.2.2.1. Facilitarea dezvoltării asocierilor în afaceri. Pe perioada anilor 2017-2018 au fost organizate un șir de seminare de instruire privind informarea antreprenorilor pe diverse segmente de activitate în colaborare cu ODIMM, Incubatorul de Afaceri Cahul, Centrul de Business din Cahul, Centrul „Contact”, etc.

Un eveniment important pentru dezvoltarea afacerii, crearea locurilor de muncă și tranziția la ocuparea formală a fost lansarea proiectului Parteneriatului Local de Ocupare a forței de muncă din raionul Cahul (denumit în continuare LEP Cahul), care reprezintă o inovație instituțională care se bazează pe o planificare ‘negociată’ în care multipli parteneri locali, îngrijorați de provocările existente pe piața muncii din comunitate, își asumă roluri și responsabilități complementare și interconectate cu scopul de a elabora unele soluții adaptate la circumstanțele locale. LEP Cahul a planificat 8 acțiuni care au drept scop crearea și formalizarea a circa 264 locuri de muncă și lansarea a circa 110 start-up-uri în sectoare cu potențial de creare a locurilor de muncă (apicultură, industrie creativă și artizanat). Circa 670 de persoane din raionul Cahul, inclusiv persoane din categoriile cu risc de excludere socială, vor beneficia de oportunitățile oferite de proiect și în jur de 1,000 de persoane din comunitate. Costul total al proiectului constituie 409,3 mii USD.

La implementarea proiectului au participat activ reprezentanții ai sectorului privat, oameni de afaceri, instituții de stat, parteneri sociali și organizații de tineret. Fiecare Acțiune individuală, citată în documentul LEP, specifică partenerii de bază datorită cărora acest lucru a fost posibil de realizat.

Pe parcursul anului 2019 au beneficiat de Programe de suport financiar prin intermediul Programului de atragere a reședințelor în economie PARE 1+1 – 8 persoane; Programul Femei în Afaceri – 6 persoane și 96 persoane au beneficiat de Programe de instruire, din care: 30 tineri – Programul Start pentru Tineri; 61 persoane - Programul de instruire continuă Gestionarea Eficientă a Afacerii și 5 persoane – Programul PARE 1+1.

O.S. 2.3. Dezvoltarea raionului ca punct strategic în atragerea investițiilor

M.1. Crearea și consolidarea infrastructurii de suport în afaceri

2.3.1. Incubatorul de Afaceri Cahul.

Cu deschiderea, la 17 august 2017, activității Incubatorul de Afaceri Cahul se oferă susținere antreprenorilor începători din raion.

Actual, Incubatorul din Cahul găzduiește 20 rezidenți orientați preponderent spre servicii și producție, care au deschis 51 locuri noi de muncă. De asemenea de serviciile incubatorului beneficiază și rezidenți virtuali(1).

O bună parte dintre companiile incubate la Cahul sunt specializate în prestări de servicii și producție (alimentație publică, contabilitate, servicii de masaj terapeutic, intermediari, producerea geamuri și uși din PVC), 3D printare, oferire de spații pentru conferințe și seminare.

Companiile incubate pentru o perioadă de 3 ani beneficiază de un preț mai mic pentru chiria spațiilor de producere și a birourilor, consultanță și instruire antreprenorială gratuită, dar și de sprijin în dezvoltarea parteneriatelor de afaceri.

2.3.2. Parcul Industrial Cahul.

Proiectul dat a fost aplicat pentru finanțare din FNDR în martie 2016 cu titlul ” Dezvoltarea durabilă a Parcului Industrial Cahul ca structură de sprijinire a afacerilor de importanță regională”, și prevede dezvoltarea infrastructurii de utilități publice a parcului, **cu un buget total de 20 861 690 lei.**

Proiectul prevede următoarele activități:

- ✓ Construcția rețelelor exterioare de alimentare cu apă și canalizare, sistemului de canalizare pluvială și stației de pompare.
- ✓ Construcția rețelei de alimentare cu energie electrică și de iluminat stradal
- ✓ Construcția rețelelor de gazificare a Parcului Industrial.
- ✓ Construcția rețelei de telefonie a Parcului Industrial
- ✓ Executarea terasamentului, construcția rețelei de drumuri, amenajarea teritoriului.
- ✓ Activități de consolidare a capacităților Parcului Industrial și activități de Promovare.

În anul 2019 au fost realizate lucrări de construcție-montaj în cadrul Parcului Industrial Cahul în valoare totală de 2 475 000 lei. Lucrările realizate în perioada de raportare au cuprins:

- ✓ finalizarea rețelelor exterioare de apeduct
- ✓ finalizarea rețelelor exterioare de canalizare
- ✓ construcția rețelei de canalizare pluvială
- ✓ lucrări de terasament și sistematizare pe verticală
- ✓ inițierea lucrărilor de construcție a drumurilor și a căilor de acces

De la începutul lucrărilor (anul 2018) în total au fost valorificate surse financiare 5,5 mln lei (inclusiv lucrări și supraveghere tehnică a lucrărilor).

2.3.3. Subzona Cahul a ZEL Bălți. Subzona „Cahul” a fost aprobată de Legea nr.203 din 20 noiembrie 2015 **privind completarea articolului 1 din Legea nr. 26 din 4 martie 2010 privind Zona Economică Liberă „Bălți” - în stadiul de examinare.**

O.S.2. Crearea posibilităților de extindere a piețelor de defacere.

Întru promovarea imaginii raionului Un alt element al infrastructurii de promovare micului business este organizarea și desfășurarea anuală a expoziției naționale “Fabricat în Moldova”, care a devenit deja o tradiție. Aceste expoziții au drept scop promovarea firmelor autohtone pe piața internă și externă, căutarea partenerilor de afaceri, informarea publicului larg, precum și inițierea dialogului cu organele publice centrale și locale, expoziția fiind însoțită de un șir de seminare, mese rotunde, concursuri. Consiliului Raional Cahul a organizat și a participat cu un stand comun cu agenții economici din raion la cea de-a XVIII ediție a expoziției naționale „Fabricat în Moldova”, în incinta Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo”. Participanții au fost menționați cu diplome, iar Consiliul Raional Cahul a fost decernat cu medalia de aur pentru participarea activă în cadrul expoziției naționale “Fabricat în Moldova”.

În luna noiembrie 2019 s-a organizat Ziua lucrătorului din agricultură și industria prelucrătoare, avînd scopul de a promova realizările agenților economici din raion, marcînd, totodată, sfîrșitul anului agricol. În cadrul sărbătorii s-au organizat expoziții de produse agricole și artizanat, programe artistice susținute de artiști locali.

Este de menționat faptul că în ultimii ani se organizează seminare de instruire din diverse domenii de activitate, oferirea consultațiilor în domeniul inițierii și dezvoltării afacerii, etc.

O.S.3. Extinderea colaborării și dezvoltării unor relații reciproc avantajoase cu partenerii din cadrul Euroregiunii Dunărea de Jos

În anul 2019 a fost continuată dezvoltarea relațiilor de cooperare transfrontalieră cu partenerii din cadrul Euroregiunii Dunărea de Jos, în mare parte în contextul lansării Apelului de Propuneri de Proiect în cadrul programului de cooperare transfrontalieră România – Republica Moldova 2014 – 2020 lansat în 2018 și în cadrul căruia au fost dezvoltate și aplicate spre finanțare cu participarea Consiliului raional în calitate de partener a 2 proiecte investiționale.

Din cele 2 proiecte aplicate, proiectul **Ethnic CULT - Promovarea culturii și tradițiilor în România și Republica Moldova** s-a clasat pe locul 1 la etapa de preselecție.

Consiliul raional Cahul are statut de partener în cadrul proiectului dat, alături de Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală al republicii Moldova (în calitate de lider de proiect) și Cosiliul Local Mereni, raionul Anenii Noi, Asociația Culturală pentru Tradiții și Obiceiuri Românești VATRA, Asociația de Cooperare Transfrontalieră "Euroregiunea Dunărea de Jos". Obiectivul proiectului este valorificarea și dezvoltarea potențialului turistic cultural al regiunii prin implementarea unor măsuri de modernizare și renovare a obiectivelor turistice și culturale tradiționale din zona proiectului. Proiectul prevede o serie de activități comune la nivel de parteneriat, cât și investiții în infrastructură pentru fiecare partener în parte. **Principalele activități preconizate pentru raionul Cahul:**

- ✓ Realizarea unui atelier de olărit în Tabăra "Romantica" din s. Moscovei
- ✓ Achiziție scenă mobilă
- ✓ Organizarea unui Târg Transfrontalier al Meșteșugarilor în Cahul
- ✓ Organizarea unui Festival Cultural la Colibași și Simpozion Cultural la Cahul
- ✓ Organizarea unui curs de formare profesională pentru etnografi, oameni de cultură, funcționari din instituții publice cu responsabilități în promovarea culturii locale
- ✓ Organizarea unui circuit turistic de promovare RO – MD
- ✓ Dezvoltarea unei rețele a instituțiilor culturale: care va cuprinde muzee, gospodării tradiționale, ateliere și tabere de creație

Satul Colibași :

- ✓ Dezvoltarea Muzeului Portului Popular (reabilitarea unui edificiu cu amplasarea muzeului)
- ✓ Organizarea unui Festival Cultural

Satul Văleni:

- Reabilitarea și dezvoltarea unui Atelier de Țesut și a unei Tabere Meșteșugărești
- Dezvoltarea unor ateliere Meșteșugărești de țesut, împletit fibre naturale și promovarea podului de lemn pe drumul peștelui
- Organizarea de activități meșteșugărești în cadrul taberei de creație dezvoltată pe malul Gârlei Manolescu (căsuțe de lemn și foișor pentru ateliere)
- 1 manual (îndrumar/metodologie) realizat în comun pentru activitățile meșteșugărești (fibre naturale – papură, pânusi, nuietele și țesut)

Satul Pelinei:

- Replicarea (construcția) unei Case Tradiționale Moldovenești – cu însoțire spot video privind fluxul tehnologic.

Pentru etapa II de evaluare a proiectului, Consiliul raional Cahul, alături de partenerii de proiect urmează să depună un set de acte spre evaluare, pentru obiectivele de investiție în infrastructură ce urmează a fi realizat în cadrul proiectului (Studiu de fezabilitate, proiect tehnic, autorizație de construire, etc). Pentru prezentarea acestor acte, a fost contractată o companie de consultanță și proiectare, care realizează la această etapă documentația suport pentru a fi depusă în cadrul programului. Termenul limită pentru prezentarea actelor este 19 februarie 2020.

O.S. 2.4. Dezvoltarea turismului și a economiei bazate pe cunoaștere și inovare

O.S. 2.4.1. Crearea și dezvoltarea infrastructurii turistice a raionului Cahul

O.S.2.4.2. Crearea și consolidarea capacităților administrative de elaborare și implementare a politicii turismului la nivel local.

O.S.2.4.3 Promovarea raionului ca destinație turistică.

Întru implementarea acestora obiective specifice s-au întreprins următoarele măsuri:

- ✓ Organizarea seminarelor, cursuri de instruire în domeniul turismului pentru reprezentanții APL
- ✓ Participarea la seminarele republicane, internaționale (Euroregiunea „Dunărea de Jos”); proiecte: de asistență Tehnică pentru Programul de Suport Bugetar ENPARD – Programul European de Vecinătate pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală; Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală (Dezvoltarea Turismului Rural); Rețeaua Națională LEADER; și alte ateliere de lucru care au ca scop dezvoltarea domeniului.
- ✓ Participarea la Seminar Internațional finanțat de Uniunea Europeană în parteneriat cu MECC pe tema: „Prutul de Jos: provocări și oportunități” cu prezentarea „Patrimoniul cultural al Rezervației Biosferei Prutului de Jos”.
- ✓ Organizarea expozițiilor și târgurilor pentru prezentarea produselor meșterilor populari din raion – expozițiile și târgurile au fost parte componentă a tuturor activităților culturale desfășurate în raion.
- ✓ Cursuri de instruire desfășurate pentru meșteri populari.

- ✓ Atestarea Centrelor de Meșteșugărit din municipiu și raion:
 1. Centrul de artizanat contemporan „Habby Boom”- Palatul de Cultură; Cahul;
 2. Centrul de meșteșugărit c. Manta;
 3. Centrul de meșteșugărit „Cu drag de Colibași”;
 4. Centrul de meșteșugărit „ Clubul ...50+”- s. Zârnești;

Acțiuni parțial întreprinse precum: *Instalarea indicatoarelor turistice în apropierea obiectivului turistic și a panourilor informaționale la punctul de intrare în țară - Giurgiulești, precum și la fiecare intrare în raion, reparația drumurilor de acces către obiectivele turistice, demarcarea în teren a rutelor turistice pentru bicicliști, crearea parcurilor auto în preajma obiectivelor turistice, amenajarea locurilor pentru turismul de aventură în aer liber, amenajarea locurilor de popas pe drumurile naționale și internaționale, facilitarea deschiderii și funcționării unui pavilion pentru vânzarea obiectelor de meșteșugărit, a suvenirelor cu aplicarea simbolicii locale – s-a participat în cadrul ședințelor Grupului de Lucru Regional Sectorial în domeniul sporirii atractivității turistice a Regiunii de Dezvoltare Sud, unde acțiunile sus-numerate au fost propuse spre realizare în cadrul potențialelor proiecte cu finanțare externă. Fiecare acțiune a fost descrisă separat în Fișe de Proiect și transmise spre analiză la Agenția de Dezvoltare Regională și Asociația de Dezvoltare a Turismului în Moldova. Acțiunile sus-numite se regăsesc și în Programul Regional Sectorial în Domeniul Turismului.*

Domeniul de dezvoltare III. Social

Potrivit Programului, domeniul de dezvoltare III cuprinde:

Prioritatea III «Asigurarea accesului la servicii și utilități publice de calitate»:

O.S. 3.1. Reabilitarea și modernizarea drumurilor locale.

În planul de dezvoltare socio-economică pentru anul 2019 a fost preconizată reparația a 2 drumuri de acces către localități **la suma de 2 000 mii lei.**

În scopul renovării, reparațiilor curente, întreținerii de rutină și administrării drumurilor publice locale de interes raional în teritoriul raionului Cahul, podurilor, podețelor amplasate pe ele, **au fost alocate pentru anul 2019 - 13 738 mii lei,** surse ce au dat posibilitate de a renova și repara drumurile de acces către 10 localități.

Un aport considerabil la reparația drumurilor de interes raional urma să-l aducă și

implimentarea **programului „Drumuri bune II pentru Moldova”**, prin intermediul căruia în 45 localități ale raionului urmau să fie **reparate peste 37 km. drumuri, străzi, la suma de 83 470 mii lei.** Cu regret programul fiind stopat în vara anului 2019 au fost alorificate doar peste 21 mln. lei, dintre care peste 12 mln. lucrări de reparație a străzilor în mun. Cahul.

Desigur, necesitatea renovării drumurilor publice locale este cu mult mai mare, însă este necesar, pentru durabilitate, la unele din ele de petrecut studii de fezabilitate cu elaborarea ulterioară a proiectelor tehnice.

În anul 2019 a fost elaborat proiectul „Măsuri împotriva alunecărilor de teren pe traseul auto L668, din satul Andrușul de Jos”, costul lucrărilor propriu zise estimându-se la 13 635,86 mii lei. Finanțatorul la moment nu este stabilit.

O.S. 3.2. Managementul integrat al deșeurilor

Sectorul de Management al deșeurilor, deși reprezintă una dintre cele mai importante direcții strategice pentru realizarea investițiilor în raionul Cahul, în conformitate cu Studiului de Fezabilitate privind Managementul Deșeurilor Solide în Regiunea de Dezvoltare Sud Zona – 3 (care vizează raioanele Cahul, Cantemir, Taraclia, Ceadr –Lunga și Vulcănești) nu a beneficiat de suportul financiar necesar pentru realizarea măsurilor investiționale prevăzute, costurile fiind considerabile, atât pentru bugetul raional cât și cel național. Valoarea proiectului prevăzut de Studiul de Fezabilitate constituie cca 17,65 mln euro, din care urmau a fi contractate 5,85 euro grant din sursele UE, și câte 4,15 mln euro din creditele oferite de BEI și BERD – însă acestea au fost avizate negativ de Ministerul Finanțelor – și proiectul dat a fost suspendat. Negocierile privind finanțarea modernizării sectorului de management al deșeurilor în Republica Moldova au fost reluate de Guvern în 2019, însă nu există o decizie privind Zona de Management care urmează a fi implementată.

În pofida acestui fapt, Consiliul raional Cahul a întreprins măsuri privind inițierea unor activități ce ar permite redresarea situației în sector, prin proiectul ”Sistem de management integrat al deșeurilor în raionul Cahul etapa I” – proiect pilot cu finanțare din Fondul Ecologic Național, pentru finanțarea a unei părți a achizițiilor care urmau a fi realizate din sursele FNDR (proiect aplicat în 2016 și inclus în Documentul Unic de Program, cu un buget de 43 mln lei – dar care nu a avut alocări financiare în perioada 2016-2019), pentru a iniția implementarea proiectului într-o zonă pilot formată din 9 APL-uri din mediul rural: s. Roșu, s. Andrușul de Sus, s. Andrușul de Jos, com. Cucoara, com. Zîrnești, s. Baurci Moldovei, com. Larga Nouă, s. Badicul Moldovenesc și com. Doina. Valoarea proiectului – 22 mln lei, din care 10 mln lei au fost acceptați spre finanțare, în baza Contractului de finanțare nr. 8/4519-6088 semnat la data de 12.12.2018. În cadrul acestui proiect au fost achiziționate 2 autospeciale a câte 16 m³ și construcția a 29 de platforme amenajate pentru amplasarea a câte 2 containere de 1,1 m³. Procedurile de achiziție pentru pubele (5 149 unități) cu capacitatea de 120 l, containere de 1,1 m³ (58 unități) și autospeciale de 6m³ au fost anulate și nu au fost reluate pentru implementarea cu succes a proiectului. Acest fapt pune în dificultate implementarea proiectului în continuare, reieșind și din faptul că contractul privind finanțarea acestuia din Fondul Ecologic Național a expirat. Reluarea activităților va putea fi posibilă doar după negocierea finanțării și semnarea unui acord adițional privind prelungirea termenului de realizare a proiectului.

O.S. 3.3. Sporirea eficienței energetice a clădirilor și spațiului public.

Conservarea energiei termice, ca obiectiv strategic în programul de dezvoltare socio-economică fiind sporirea eficienței energetice a clădirilor și spațiilor publice. În acest domeniu se întreprind unele măsuri (schimbarea ușilor și ferestrelor uzate prin eficiente din termopan, termoizolarea clădirilor, renovarea cazangeriilor și a rețelelor termice ș. a.), atât din sursele bugetului raional, bugetul de stat, cât și din FEE și diverse proiecte.

În anul 2019 au fost alocate pentru executarea lucrărilor de schimbare a ferestrelor, ușilor și termoizolarea pereților la obiectivele de menire socială din localitățile raionului **surse financiare în sumă de 5 021,06 mii lei, la reconstrucția, reparația cazangeriilor, rețelelor termice au fost valorificate 1 654,12 mii lei.**

La compartimentul conservării energiei termice un aport deosebit se poate aduce prin participarea activă în apelurile lansate de Fondul de Eficiență Energetică.

Pe parcursul anului s-a oferit managerilor instituțiilor publice consultanță, suport informațional și metodologic necesar, ajutor în elaborarea documentației pentru prezentarea proiectelor către Fondul de Eficiență Energetică.

În septembrie 2018 au fost încheiate contracte de finanțare prin intermediul FEE a 2 proiecte, lucrările la care au demarat în anul 2019: schimbarea ferestrelor și termoizolarea fațadei la gimnaziul „Ion Creangă” s. Borceag (lucrări finisate); înlocuirea tîmplăriei, termoizolarea fațadei la blocurile terapeutic și perinatal al IMSP „Spitalul Raional Cahul” (lucrări către finisare). Suma totală a proiectelor constituie peste 8 318 mii lei (FEE a alocat 7 758 mii lei, contribuția Consiliului raional a constituit suma de 2 079 mii lei).

O.S. 3.4. Aprovizionarea cu apă potabilă și rețele de canalizare

În anul 2019 a continuat șirul activităților lansate anterior pentru modernizarea sectorului de alimentare cu apă potabilă și canalizare a raionului Cahul, în conformitate cu prevederile Planului de Acțiuni de AAC, aprobat prin Decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/04-IV din 11 octombrie 2018 ”Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni în domeniul aprovizionării cu apă și de canalizare a raionului Cahul pentru perioada 2018 – 2023, parte componentă a Programului de dezvoltare socio – economică a raionului Cahul 2017 – 2020”.

În contextul activităților inițiate în anii precedenți, anul 2019 a continuat procesul de implementare a proiectului clusterului D: **”Construcția apeductului magistral Cahul-Lebedenco – Pelinei- Găvănoasa- Vulcănești- Alexandru Ioan Cuza și rețele interne ale satelor Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Sătuc, Găvănoasa, Vladimirovca și Nicolaevca”**, în baza Memorandumului de Înțelegere la implementarea măsurilor de modernizare a serviciilor publice locale în sectorul de aprovizionare cu apă și canalizare în raionului Cahul semnat la 15 februarie 2018.

În anul de raportare a fost realizată cu succes prima etapă a proiectului sus nominalizat, fiind realizate:

”Construcția apeductului magistral Cahul-Lebedenco-Pelinei-Găvănoasa-Vulcănești-A.I.Cuza și a rețelelor interioare în satele Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Sătuc, Găvănoasa, Vladimirovca și Nicolaevca”, ETAPA I, Faza I - în cadrul căruia au fost realizate investiții ce țin de construcția a 11 km de apeduct magistral în direcția Cahul-Lebedenco, 2 rezervoare de apă de 800 metri cubi fiecare, montarea unui grup de 4 pompe suplimentare în cadrul Stației de pompare nr. 5 a S.A. Apă Canal Cahul și dotarea acesteia cu sistem de monitorizare SCADA.

”Construcția apeductului magistral Cahul-Lebedenco-Pelinei-Găvănoasa-Vulcănești-A.I.Cuza și a rețelelor interioare în satele Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Sătuc, Găvănoasa, Vladimirovca și Nicolaevca”, ETAPA I, Faza II – în cadrul căruia au fost construite 25 km de rețele interne de distribuție a apei în satele Hutulu, Ursoaia și Lebedenco, 4 rezervoare de apă de 50 m³ fiecare și două stații de dezinfecție a apei. În cadrul proiectului au fost realizate 884 puncte de conexiune a gospodăriilor individuale în cele trei sate ale comunei Lebedenco. În urma acestui proiect, cca 2700 de locuitori ai comunei Lebedenco au acces la o sursă sigură de apă potabilă. Proiectul, în sumă totală de 3,9 milioane Euro, a fost finanțat de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC). Contribuția financiară a locuitorilor comunei Lebedenco a constituit peste 60 mii Euro.

Pentru etapa II a proiectului, care presupune continuarea apeductului magistral spre localitățile Pelinei – Găvănoasa – Vulcănești –A .I. Cuza și construcția rețelelor interne de distribuție în comunele Pelinei și Găvănoasa, la finele anului 2019 a fost finalizată documentația tehnică de proiect, cu o valoare de deviz de 183 400 460 lei. Valoarea lucrărilor de construcție depășește

valoarea estimată la etapa de Studiu de Fezabilitate cu cca 7 mln euro, bugetul inițial negociat cu UE constituind cca 2,6 mln euro. La această etapă, nu există o decizie finală privind finanțarea proiectului și reluarea lucrărilor de construcție.

Actualizarea Planului a O:S.3 Construcția apartamentelor pentru persoanele socialmente vulnerabile din raionul Cahul

I. Proiectul de construcție a locuințelor pentru persoanele socialmente vulnerabile.

Proiectul de construcție a locuințelor pentru persoanele socialmente vulnerabile a fost inițiat de către Consiliul raional Cahul prin decizia Nr. 04/01-IV din 18 mai 2017 Cu privire la participarea Consiliului Raional Cahul în cadrul Proiectului de construcție a locuințelor pentru păturile socialmente vulnerabile II, acesta fiind inițiat și propus spre finanțare în cadrul Acordului – cadru de împrumut întru realizarea Proiectului de construcție a locuințelor pentru păturile social vulnerabile, faza II semnat între Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (BCE) la 16 iunie 2012). Acordul-cadru a fost ratificat de către Parlament prin Legea nr.182 din 11 iulie 2012.

Scopul Proiectului constă în acordarea locuințelor în regim social familiilor social-vulnerabile din raionul Cahul, aflate în imposibilitatea de a avea acces la condiții de locuit satisfăcătoare. Locuințele construite vor fi repartizate de către autoritățile publice locale în regim social (se acordă în locațiune).

Organizarea procesului de construcție a locuințelor sociale este condusă de Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP II) instituită în conformitate cu Hotărârea Guvernului Nr. 988 din 24 decembrie 2012, care asigură managementul, coordonarea, supravegherea progresului lucrărilor de construcție și raportarea către BCE.

Consiliul raional va beneficia de: 6 apartamente cu 3 camere, 10 apartamente cu 2 camere, 16 apartamente cu 1 cameră. Suprafața medie a apartamentului cu 3 camere este - 69 m.p, a apartamentului cu 2 camere - 57 m.p, cu una cameră - 44 m.p.

- ✓ Contribuția CEB - împrumutul - 580 841 Euro (63,08 % din costul total).
- ✓ Contribuția CR Cahul - 339 888 euro (36,92 %), inclusiv contribuția nefinanciară - 194 353 Euro și contribuția financiară - 145 535 Euro.

În anii 2017-2018 s-a elaborat, verificat și expertizat documentația tehnică de proiect pentru reconstrucția edificiului sus menționat.

Contractual de antrepriză și serviciile aferente în valoare de 13 039 701 lei au fost încheiate în aprilie 2019, după petrecerea întârziată, dar și repetată a procedurilor de licitații publice. Lucrările au demarat în mai 2019. Caietul de sarcini a prevăzut 12 luni pentru executarea lucrărilor de construcție, respectiv recepția finală a obiectului urmează a fi către 01 iunie 2020. **Până la 01 ianuarie 2020 s-au efectuat următoarele lucrări:**

- ✓ Consolidarea zidăriei degradate a pereților exteriori;
- ✓ Demolarea completă a pereților despărțitori și executarea pereților noi, conform planului nou de sistematizare a încăperilor;
- ✓ Schimbarea țimplăriei exterioare;
- ✓ Executarea acoperișului nou de tip șarpant.

Împrumutul CEB a fost valorificat în sumă de 364 361 Euro (62,7 %), soldul pentru anul 2020 fiind de 216 480 Euro. Consiliul raional a alocat suma de 1 200 000 lei (59 524 Euro), contribuția pentru anul 2020 este de 86 011 Euro.

Pe parcursul a 5 luni a anului 2020 urmează a efectua:

- ✓ Instalarea țimplăriei noi interioare și a pardoselilor;
- ✓ Instalarea rețelilor inginerești;
- ✓ Executarea din nou a finisării interioare și exterioare cu termoizolarea pereților.

Componenta relații cu comunitățile pct. 3 (renovarea infrastructurii).

La acest compartiment, în Programul de dezvoltare socio-economică **pentru anul 2019**, a fost inclusă construcția, reconstrucția, reparația a 13 obiecte sociale la suma de 6 306,81 mii lei. Sursele planificate la toate obiectele au fost valorificate.

Suplimentar obiectelor incluse în Programul de dezvoltare socio-economică s-au efectuat lucrări de construcție, renovare, reconstrucție și reparație încă la 53 obiecte sociale la suma de 39 355,85 mii lei (bugetul de stat - 23 369,36 mii lei, suplimentar bugetul raional - 15 986,49 mii lei).

Direcția strategică IV. DEZVOLTAREA ȘI DIVERSIFICAREA SERVICIILOR SOCIALE PENTRU DIFERITE CATEGORII DE POPULAȚIE

O.S. 4.1. Dezvoltarea și majorarea gradului de acces al populației la servicii medicale de calitate.

Domeniul de dezvoltare	Măsuri total	Măsuri realizate	Măsuri realizate partial	Măsuri nerealizate
Dezvoltarea și majorarea gradului de acces al populației la servicii medicale de calitate	8	6	2	0

La acest compartiment, pentru anul 2019, în planul de acțiuni au fost planificate din bugetul raional pentru renovări, reparații la IMSP „Spitalul raional Cahul” surse în sumă de 3 580 mii lei, de facto au fost alocate și valorificate 12 809,25 mii lei (inclusiv CNAM - 1 000,00 lei, FEE - 5078,04 mii lei). Pentru reparații la 2 OMF planificate 500,00 mii lei, fiind efectuate lucrări de reparație la 15 instituții din domeniul medicinei primare la suma de 2 276,04 mii lei (inclusiv CNAM - 502,2 mii lei).

IMSP Spitalul Raional Cahul s-au executat următoarele măsuri:

1. Reparația capitală și dotarea Blocului alimentar

La acest compartiment au fost planificate surse financiare în suma de 5 000 mii lei MDA. La momentul actual sunt în desfășurare lucrările de conectare a echipamentului și utilajului, obiectul nu este dat în exploatare.

2. Procurarea și instalarea tomografului computerizat

La acest compartiment a fost alocată suma de 7 000 mii lei MDA, ce include costul dispozitivului, pregătirea spațiului și instalarea acestuia, din resursele IMSP SR Cahul, care urmează să fie achitate în 5 tranșe pe un termen de 5 ani. La momentul actual este dat în exploatare.

3. Reparația capitală a secției chirurgie aseptica

La acest capitol, pentru anul 2019, au fost alocate din bugetul CR Cahul 4 580 mii lei MDA, iar din sursele Fondului de dezvoltare a CNAM 1 000 mii lei MDA. La momentul actual este dat în exploatare și activează în regim normal.

4. Reabilitarea și dotarea Serviciului de asistență medicală specializată de ambulator.

La acest capitol, pentru anul 2019, au fost alocate 1 507,606 mii lei MDA, din sursele IMSP SR Cahul. La momentul actual este dat în exploatare și activează în regim normal.

5. Reparația capitală a pereului în jurul Centrului Perinatal al IMSP Spitalul Raional Cahul

La acest capitol, aceste lucrări au fost executate neplanificat în cadrul Planului de acțiuni pentru anul 2019, dar fiind o necesitate majoră, au fost realizate în anul 2019 și așteaptă acoperire financiară din partea Consiliului Raional Cahul la suma de 118 881 lei.

6. Cofinanțare la obiectele nr.180017-SA / 180018-SA Termoizolații pe fațade la clădirea existent a Blocului Terapeutic și a Blocului de Maternitate a spitalului din or.Cahul.

La acest compartiment , a fost cofinanțare din partea CR Cahul 900000 MDL, și la momentul inițial a fost încheiat un acord adițional. Lucrări sunt executate la 80%, termenul de executare fiind luna Mai 2020. La momentul actual obiectul este în derulare.

7. Lucrări de reparație la blocul perinatal al IMSP Spitalul Raional Cahul, Etajul III

La acest compartiment , au fost realizate lucrări de reparație a secției Lăuzie, concursul de achiziție publică și acoperire financiară a fost realizat de către CR Cahul. La momentul actual obiectul nu este dat în exploatare. Se așteaptă acoperire financiară din partea CM Cahul pentru mobilierul necesar și autorizația sanitară a CSP Cahul.

8. Lucrări fr reparații la acoperișul blocului terapeutic nr.1 al IMSP Spitalul Raional Cahul

La acest compartiment au fost executate lucrări de reparație a acoperișului blocului terapeutic nr.1, schimbarea acoperirii din foi de ardeie cu tighla metalică. Lucrările au fost executate din sursele CR Cahul 764 995,55 lei.

IV. Concluzii, propuneri

1. Susținere financiară la executarea lucrărilor la obiectul „Reconstrucția etajului doi al blocului chirurgical în secție pediatrie și chirurgie pediatrică al IMSP Spitalul Raional Cahul, mun. Cahul, str. Ștefan cel Mare, nr.122”. Din partea CR Cahul sunt planificate 4 000 mii lei din 8 993, 96 mii lei.

Protecția și viața socială

O.S.4.2. Asigurarea programelor de asistență și protecție socială a persoanelor vulnerabile și a celor aflate în situație de risc.

O.S. 4.2.1. Asigurarea finanțării durabilității serviciilor sociale

Obiectiv specific 4.2. Asigurarea programelor de asistență și protecție socială a persoanelor vulnerabile și a celor aflate în situație de risc.

1. Asigurarea finanțării durabilității serviciilor sociale.

La acest obiectiv au fost planificate următoarele măsuri:

M. Atragerea fondurilor în domeniul social. Crearea serviciilor noi. Cointeresarea tinerilor specialiști. Creșterea nivelului de trai a persoanelor defavorizate.

Conform HG nr. 716 din 18.07.2018 și Deciziei Consiliului raional Cahul nr. 05/07-IV din 11.10.2018, a fost instituit Serviciul social de suport monetar adresat familiilor/persoanelor defavorizate unde în anul 2019 din bugetul de stat au fost alocate mijloace bugetare în sumă de 492,78 mii lei, care au fost repartizate la 89 familii/persoane defavorizate.

Prin Decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/08-IV din 11.10.2018, a fost modificat Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea serviciului social de sprijin pentru familii cu copii. În perioada anului 2019 din bugetul de stat pentru acest serviciu au fost alocate mijloace bugetare în sumă totală de 1325,9 mii lei, care au fost repartizate la 123 familii cu 351 copii.

Conform deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/05-IV din 06.12.2018 „Cu privire la aprobarea bugetului pentru anul 2019”, în anul 2019 a fost majorat numărul de asistenți personali cu 15 unități.

Prin acordarea ajutorului social/ajutor social pentru perioada rece a anului, compensației pentru transport a persoanelor cu dezabilități, suport monetar, sprijin pentru familii cu copii,

îngrijirea socială la domiciliu și asistență personală și altele, nivelul de trai a persoanelor defavorizate tinde spre îmbunătățire.

- **Planificarea și alocarea surselor financiare pentru funcționarea serviciilor sociale.**

Planificarea și alocarea surselor financiare pentru buna funcționare a Direcției și subdiviziunilor subordonate a fost efectuată conform necesităților. Cheltuielile efective au fost efectuate în limita alocațiilor aprobate pe fiecare subdiviziune și serviciu.

- **Desfășurarea unui studiu de identificarea a necesităților beneficiarilor.**

Asistenții sociali comunitari din mun. Cahul și localitățile raionului Cahul în permanență monitorizează și identifică necesitățile familiilor social vulnerabile din teritoriu. În urma identificării necesităților familiilor social vulnerabile în anul 2019 de ajutor social au beneficiat **2930 familii** iar **1081 familii** au beneficiat de ajutor social pentru perioada rece a anului. În anul 2019 au fost înregistrați 53 șomeri din familii social vulnerabile beneficiare de ajutor social, care au prestat activități în interes comunitar.

- **Elaborarea și aprobarea la nivel local a regulamentelor instituțiilor publice de prestare a serviciilor sociale.**

Prin Decizia Consiliului raional Cahul nr. 03/09-V din 20.12.2019, a fost instituit Serviciul social "Pachet alimentar unic" persoanelor/familiilor socialmente vulnerabile și aprobat Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea a serviciului respectiv.

2. Crearea și extinderea în parteneriat public – privat a serviciilor social comunitare și de plasament. La acest obiectiv au fost planificate următoarele măsuri:

Cantina de ajutor social or. Cahul (60 persoane) următoarelor categorii de persoane: * persoane care au atins vârsta de pensionare (fără domiciliu, fără venituri sau cu venituri mici, fără susținători legali); *Invalizi; *Copii până la vârsta de 18 ani (familii cu mulți copii, monoparentale, familii considerate social vulnerabile, (HG nr.81 din 28.02.2003).

În perioada anului 2019 au fost asigurați de prânzuri calde în total 162 persoane, care au fost acordate de către: AO „Pro Lumina”or. Cahul - 30 persoane vîrstnice, AO „Împreună”s. Borceag - 82 persoane și Centrul Social „Maria Magdalena” s. Roșu – 50 persoane inclusiv: 20 persoane vîrstnice și 30 copii.

Crearea Centrului comunitar multifuncțional de zi și de plasament (instituirea serviciilor de zi pentru persoane adulte în etate și cu dezabilități). „Centrul pentru copiii străzii” - 40 persoane, (HG nr.569 din 29.07.2013).

Prin Decizia Consiliului Raional Cahul nr. 10/02-IV din 21.12.2017 „Cu privire la reorganizarea unor instituții rezidențiale” a fost reorganizat începând cu 01.01.2018 Complexul de servicii sociale pentru copii și tineri aflați în dificultate „IMPREUNĂ” prin fuziune (absorbție) cu Centrul de plasament temporar al copiilor străzii „Speranța”, devenind succesor de drepturi și obligații al instituției absorbite. Pentru funcționarea Complexului de servicii sociale pentru copii și tineri aflați în dificultate în anul 2019 au fost aprobate 40 locuri de facto de serviciile centrului beneficiază 36 copii aflați în dificultate. Pentru funcționarea Centrului de servicii de zi pentru copii au fost aprobate 60 locuri de facto numărul beneficiarilor este de 56 copii.

- **Dezvoltarea Serviciului social „Asistență personală”, acordarea serviciilor sociale pentru copii și adulți cu dezabilități severe, în vederea favorizării independenței și integrării lor în societate - 90 persoane, (H.G nr.314 din 23.05.2012).**

Prin Decizia Consiliului raional Cahul nr. 06/05-IV din 06.12.2018 „Cu privire la aprobarea bugetului pentru anul 2019”, numărul de asistenți personali a fost majorat cu **15 unități**. În vederea favorizării independenței și integrării persoanelor cu dizabilități de Serviciul social "Asistență personală" în anul 2019 au beneficiat **106 persoane**.

- **Extinderea Serviciului Casa de Copii tip Familie (plasamentul copiilor cu statut rămași fără protecția părintească) - 6 case de copii tip familial - 30 copii.**

În anul 2019 extinderea Serviciului Casa de Copii tip Familie (plasamentul copiilor cu statut rămași fără protecția părintească) nu a fost posibilă de lipsa surselor bugetare. La moment activează **2 Case de Copii tip Familie** cu un număr total de **9 copii**.

- **Extinderea Serviciului Asistență Parentală Profesională (plasament de răgaz pentru copii cu dezabilități) - 60 copii.**

În perioada anului 2019 în Serviciu au fost plasați 6 copii. La moment numărul total al copiilor aflați în plasament este în număr de 36 copii. Extinderea serviciului nu a fost posibilă din lipsa surselor financiare.

- **Extinderea Serviciului Sprijin Familial pentru familiile cu copii (susținerea familiilor în vederea depășirii situațiilor de risc și prevenirii separării copilului de familie) – 100 copii; 300 lei/copil.**

În anul 2019 pentru extinderea Serviciului Sprijin Familial pentru familiile cu copii, din bugetul de stat a fost alocate mijloace bugetare în sumă **1325,9 mii lei**. Mijloacele bugetare în sumă totală de **1325,9 mii lei**, în baza avizelor pozitive a Comisiei copilului aflat în dificultate au fost repartizate la **123 de familii cu 351 copii**, suma minimă acordată unui copil fiind de 2000 lei iar cea maximă de 4000 lei.

- **Dezvoltarea serviciului îngrijirea socială la domiciliu a persoanelor solitare și inapte de muncă.**

În urma evaluărilor petrecute în anul 2019, în Serviciul de deservire socială la domiciliu ,au fost luate la deservire **59 persoane** socialmente vulnerabile singuratice.

- **Deschiderea unui centru informațional pentru persoanele aflate în situații de risc.**

Acest centru nu a fost creat din lipsa spațiului și a surselor financiare.

3. Dezvoltarea resurselor umane în domeniul social.

La acest obiectiv au fost planificate următoarele măsuri:

- **Formarea specialiștilor în domeniul social.**

Pe parcursul anului 2019 specialiștii au facilitat de următoarele diverse seminare și cursuri de instruire, ateliere practice, 4 funcționari publici au participat la cursurile de dezvoltare profesională la Academia de Administrare publică.

- **Vizite de studiu și schimb de experiență.**

În luna martie 2019 au avut loc vizite de studiu Cahul către Drochia și Drochia către Cahul, cu privire la schimb de practici cu genericul ”Soluții locale și servicii disponibile pentru persoanele afectate de violență în familie”.

- **Prevenirea instituționalizării prin menținerea persoanelor în mediul familial și comunitar.**

Întru prevenirea instituționalizării și menținerea persoanelor în mediul familial și comunitar în anul 2019 a fost acordat sprijin familial primar la aproximativ 750 familii, aceasta incluzând în sine ajutor moral, psihologic, monitorizare, petrecerea semnalilor de informare cu sprijinul APL, fără suportarea careva cheltuieli bugetare.

O.S. 4. Promovarea serviciilor sociale.

La acest obiectiv au fost planificate următoarele măsuri:

- **Informarea populației despre serviciile sociale.**

Populația este informată despre serviciile sociale accesibile, de către asistenții sociali din localitățile raionului, precum și prin informații afișate pe panourile amplasate în primăriile raionului precum și pe pagina web a Consiliului raional Cahul.

- **Organizarea a campaniilor de caritate, de colectare a fondurilor.**

Cu ajutorul sponsorilor: AO Creștină a Persoanelor cu Handicap Spinal „EMANUEL”, SA „Cahul – Pan”, Vama Cahul, Teatrul Muzical Dramatic ”B.P.Hașdeu”, SRL „Lornet”, ÎCS ”FOURCHETTE-M” Cahul, *Primăria mun. Cahul, AO ”Azi”, SA ”URECOOP Cahul”, au fost distribuite:*

✓ La 1 iunie - Ziua Copilului, 50 de copii au beneficiat de pachete cu dulciuri.

De Ziua Internațională a Persoanelor în Etate - 1 octombrie, s-a organizat o masă caldă unde au fost invitați persoane în etate și au fost distribuite pachete cu produse alimentare.

✓ La 3 decembrie - Ziua Internațională a Persoanelor cu Dezabilități, 350 persoane, din municipiu și localitățile raionului au beneficiat de pachete cu produse alimentare și plapume.

✓ De sărbătorile de Crăciun 120 copii au primit cadouri cu dulciuri, hăinuțe și jucării.

Pe parcursul anului 2019 Serviciul de Asistență Socială Comunitară a continuat colaborarea cu Fundația „Children s Emergency Relief Internațional San Antonio SUA”, Sucursala Chișinău, CERI a repartizat 276 pereche de încălțăminte de iarnă.

- **Asigurarea prestării serviciilor calitative de îngrijire la domiciliu pentru facilitarea integrării sociale a beneficiarilor, în conformitate cu necesitățile speciale și cu particularitățile de dezvoltare individuală, precum și pentru activizarea eforturilor proprii.**

În permanență de către șefii Serviciului de îngrijire socială la domiciliu și colaboratorii Direcției sunt efectuate vizite cu ieșire la domiciliile beneficiarilor pentru a monitoriza și a asigura prestarea serviciilor calitative de îngrijire la domiciliu a beneficiarilor din partea lucrătorilor sociali.

II. Realizări majore

Din numărul total de 20 de măsuri prevăzute pentru realizare în anul 2019 în Planul de acțiuni privind implementarea Programului de dezvoltare socio-economică pe anii 2017-2020, au fost realizate (100%) 17 măsuri descrise în anexă.

Restanțe (descrierea)

În anul 2019 din Planul de acțiuni au fost realizate parțial 2 măsuri iar 1 măsură nu a fost realizată și anume:

1. ”Extinderea Serviciului Casa de Copii tip Familie (plasamentul copiilor cu statut rămași fără protecția părintească) – până la 6 case de copii tip familial - 30 copii”.

În perioada raportată au activat 2 Case de Copii tip Familie cu un număr total de 9 copii.

2. Extinderea Serviciului Asistență Parentală Profesionistă (plasament de răgaz pentru copii) - 60 copii.

În anul 2019 în Serviciu au fost plasați 6 copii. La moment numărul total al copiilor aflați în plasament este în număr de 36 copii. Extinderea serviciului respectiv nu a fost posibil de realizat din lipsa surselor financiare.

3. Deschiderea unui centru informațional pentru persoanele aflate în situații de risc. Acest centru nu a fost creat din lipsa spațiului și a surselor financiare disponibile.

Concluzii, propuneri.

- În timpul modificării programului a sistemului automatizat de “Asistență Socială” este necesar ca acesta să fie blocat în timpul modificărilor pentru a evita erorile la introducerea în baza de date a cererilor de ajutor social.
- Extinderea colaborării cu societatea civilă în scopul dezvoltării activității de voluntariat, inclusiv prin metode de stimulare a potențialului de voluntari în vederea cultivării abilităților sociale de integrare, participare și implementare a bunelor practici;
- Identificarea surselor financiare suplimentare pentru realizarea tuturor măsurilor planificate prin atragerea ONG-locale și implicarea APL.

EDUCAȚIA

Componenta: Resurse

O.S 4.3.1.- 4.3.3. Pregătirea multilaterală a copilului pentru viață, în vederea integrării în activitatea școlară, dezvoltarea capacităților creative prin valorificarea potențialului psihofiziologic și intelectual al acestuia s-a realizat următoarele:

Acțiunile realizate în anul 2019 au avut la bază obiectivul general al dezvoltării învățământului la nivel raional ”Dezvoltarea sistemului educațional raional din perspectiva accesului, relevanței, calității prin valorificarea particularităților și necesităților social-economice, demografice și educaționale locale”. În tabelul atașat sunt prezentate date statistice privind măsurile realizate.

Domeniul de dezvoltare	Măsuri total	Măsuri realizate	Măsuri realizate parțial	Măsuri nerealizate
Resurse umane	15	13	1 (dotarea tuturor IET cu computere conectate la	1 (implementarea învățământului la distanță pentru

Domeniul de dezvoltare	Măsuri total	Măsuri realizate	Măsuri realizate parțial	Măsuri nerealizate
			internet)	elevi prin utilizarea platformei moodle)
Curriculum	11	10	1 (construcția rampelor, în scopul de a oferi accesul la studii pentru toți copiii)	-
Infrastructură și rețeaua instituțiilor de învățământ	10	9	-	1 (asigurarea instituțiilor cu paza de stat pentru 24 ore pe zi)
Relații cu comunitatea	6	5	1 (participarea elevilor la proiecte europene)	-

II Realizări majore:

Au fost organizate diverse activități de dezvoltare profesională:

- 16 mese rotunde;
- 5 conferințe;
- 46 seminare instructive;
- 38 ateliere de lucru,

unde au fost formate cadre didactice și manageriale. Au beneficiat de formare externă privind Standardele de competență profesională pentru cadrele didactice / manageriale 186 cadre didactice. Apreciam susținerea MECC și a IȘE pentru oportunitatea de a participa la aceste formări absolut gratuit.

Au beneficiat de formare externă privind implementarea Curriculumului național, ediția 2018/2019 - 67 formatori locali și alți 4 formatori locali, privind implementarea Curriculumului Educației Timpurii. Apreciam susținerea MECC și a IȘE pentru oportunitatea de a participa la aceste formări absolut gratuit. Astfel, 897 de cadre didactice de la ciclul gimnazial și 421 cadre didactice și manageriale din IET din r. Cahul au urmat stagii de formare în teritoriu.

Evaluarea managementului unităților școlare a fost realizată în cadrul a 22 investigații tematiche; 9 vizite de acordare a ajutorului metodic, numit la noi "Desant metodic". În scopul monitorizării aplicării eficiente a politicilor educaționale la capitolul "Nomenclatorul tipurilor de documentație școlară și rapoarte în învățământul general"; "Metodologia privind repartizarea timpului de muncă a personalului didactic din instituțiile de învățământ general" și "Instrucțiunea privind managementul temei pentru acasă" au fost realizate vizite în 24 instituții de învățământ general.

III Restanțe:

Ca restanțe pentru realizare în anul 2020 au rămas:

- implementarea învățământului la distanță pentru elevi prin utilizarea platformei moodle;
- asigurarea instituțiilor cu paza de stat pentru 24 ore pe zi;
- implicarea elevilor la aplicarea proiectelor europene;
- construcția rampelor, în scopul de a oferi accesul la studii pentru toți copiii.

IV Concluzii, propuneri:

Ca perspective de dezvoltare în anul 2020 ne propunem:

- Crearea unei infrastructuri și a rețelei de instituții educaționale (crearea filialelor) dimensionată eficient, în conformitate cu tendințele demografice, sociale și corespunzătoare standardelor actuale de calitate;
- Îmbunătățirea managementului resurselor în educație, dezvoltarea, sprijinirea și motivarea cadrelor didactice pentru asigurarea educației de calitate;
- Crearea unor parteneriate educaționale durabile, axate pe beneficii comune pe termen lung;
- Implementarea curriculum-ului național, asigurând formarea de competențe cheie necesare pentru creșterea și dezvoltarea personală, socială și profesională pe parcursul întregii vieți.

CULTURA

O.S. 4.4: Dezvoltarea mediului cultural durabil în raionul Cahul prin promovarea creativității artistice și punerea în valoare a patrimoniului cultural în interesele societății

Direcția 1: Fondul patrimoniului cultural național, care cuprinde bunurile culturale de valoare deosebită, și Tezaurul patrimoniului cultural național, care cuprinde bunurile culturale de valoare excepțională.

O.S.4.4.1. : Utilizarea intensivă a patrimoniului cultural mobil, cunoașterea bunurilor culturale cu valoare de patrimoniu :

1. Participarea la activitățile culturale raionale cu expoziții ale muzeelor din raion.
2. Prezentarea bunurilor culturale cu valoare de patrimoniu în cadrul activităților culturale naționale.

O.S.4.4.2: Promovarea imaginii instituțiilor muzeale prin publicitate, prin publicații proprii și străine, prin manifestări științifice, prin Internet, prin site propriu, prin organizarea de amploare națională a unor momente jubiliare din viața muzeului :

1. Activități culturale-muzeale de păstrare și promovarea a patrimoniului cultural i//material dedicate obiceiurilor și tradițiilor populare specifice zonei folclorice .
2. Organizarea expozițiilor de covoare dedicate Târgului Covorului « Covorul Dorului ».
3. Promovarea imaginii instituțiilor muzeale prin intermediul rețelelor de socializare ; prin organizarea de evenimente culturale ample și diverse ca tematică.

O.S. 4.4.3. Promovarea imaginii instituțiilor muzeale

1. Desfășurarea Zilei Patrimoniului Național, Zilei Patrimoniului European ; Zilei Internaționale a Muzeelor.
2. Desfășurarea expozițiilor tematice dedicate evenimentelor istorice importante.
3. Includerea în activităților muzeale de nivel local a muzeelor rurale (care actual nu dețin statutul de muzeu).

O.S.: Creșterea rolului muzeelor ca factor de coeziune socială

1. Desfășurarea Zilelor Ușilor Deschise la Muzeu.
2. Desfășurarea Zilei Internaționale a Muzeelor.

Direcția 2 : Identificarea , cercetarea și inventarierea în continuare a componentelor patrimoniului imaterial

Obiectiv specific : Asigurarea viabilității patrimoniului cultural imaterial; protejarea originii și a originalității

1. Înregistrări foto/video ale Festivalurilor raionale
2. Acumularea patrimoniului imaterial local și promovarea acestuia.

Obiectiv specific: Revalorizarea și reinserția patrimoniului imaterial în viața comunităților umane și a indivizilor, în special a tinerei generații

1. Majorarea numărului colectivelor artistice și a numărului de copii din cadrul ansamblurilor de dans, muzică, folclor. Numărul de colective atestate – 33.

2. Implicarea colectivelor de copii în activitățile culturale raionale, naționale, republicane, internaționale.

Direcția 3. Conservarea integrată a patrimoniului arhitectural

O.S.: Cunoașterea și promovarea patrimoniului imobil, cercetarea valorii și importanței monumentelor istorice, evaluarea stării lor de conservare și securitate

1. Acumularea informației despre monumentele de for public de pe teritoriul raionului.
2. Acumularea informației despre monumentele istorice de pe teritoriul raionului.

O.S.: Continuarea cercetării patrimoniului arheologic

1. Cercetări a siturilor arheologice, tumuluri – au avut loc seminarii și cercetări arheologice întreprinse de Agenția Națională Arheologică și susținută financiar de Consiliul Raional Cahul.

Notă: Documentul a fost elaborat în baza informațiilor prezentate de responsabilii de realizare a măsurilor planificate.